

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců JUDr. Vojtěcha Šimíčka a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **V. M.**, zast. JUDr. Jaroslavou Ježkovou, advokátkou se sídlem Nová Paka, K. J. Erbena 1266, proti žalovanému: **Krajský úřad Královéhradeckého kraje**, se sídlem Pivovarské náměstí 1245, Hradec Králové, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 8. 2007, č. j. 12327/ZP/2007-So, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 29. 9. 2008, č. j. 30 Ca 100/2008 - 26,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se zamítá.**
- II. Žalovanému **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Kasační stížností podanou v zákonné lhůtě se žalobce jako stěžovatel domáhá zrušení shora uvedeného rozsudku krajského soudu, kterým byla zamítnuta jeho žaloba proti výše specifikovanému rozhodnutí žalovaného, jímž bylo zamítnuto odvolání stěžovatele proti rozhodnutí Městského úřadu Hořice ze dne 2. 7. 2007, č. j. ZP/17069/2007/RJ, a toto rozhodnutí bylo potvrzeno. Prvostupňovým rozhodnutím byla podle § 64 odst. 3 písm. c), odst. 4 zákona č. 449/2001 Sb., o myslivosti (dále je „zákon o myslivosti“), udělena stěžovateli pokuta za porušení § 3 odst. 2 zákona o myslivosti ve výši 20 000 Kč. Stěžovatel toto ustanovení porušil, neboť při sčítání dne 7. 6. 2007 v oboře (honitbě) Úhlejev, jejímž je stěžovatel držitelem, bylo zjištěno 33 ks daňčí zvěře. Tím podstatně (o 25 ks) překročil normovaný stav daňčí zvěře, který byl stanoven pro

předmětnou honitbu pravomocným rozhodnutím Městského úřadu Hořice ze dne 11. 4. 2003, č. j. ŽP1502/03-JN. Krajský soud žalobu zamítl, neboť dospěl k závěru, že stěžovatel skutečně porušil ustanovení § 3 odst. 2 zákona o myslivosti (což ostatně stěžovatel ani nepopíral) a že toto ustanovení není v rozporu s ústavním pořádkem.

Stěžovatel proti tomu v kasační stížnosti uplatňuje důvody podle § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále též „s. ř. s.“). Kasační stížnost tedy podává z *důvodu tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení*.

Stěžovatel má za to, že stanovením závazného maximálního počtu kusů zvěře byla popřena sama podstata vlastnického práva. Stěžovateli je totiž upíráno právo vlastnit majetek – zvěř, kterou nakoupil z vlastních prostředků a fakticky mu je upíráno i právo nakládat s tímto majetkem, což je v rozporu s ústavním pořádkem. Stěžovatel nesouhlasí se závěry soudu, že zvěř, kterou koupil a dopravil do své obory, je obnovitelným přírodním bohatstvím státu. Není také přípustné, aby úředník státní správy na poli myslivosti rozhodoval o tom, kolik kusů zvěře a jaké kusy bude stěžovatel moci chovat a lovit. Za obnovitelné přírodní bohatství státu lze tuto zvěř považovat pouze v teoretické rovině. Stěžovatel se cítí poškozen i tím, že byl nucen ve své oboře stav zvěře vybít (až ke stavu jeden kus na jeden hektar), bez ohledu na to, že úživnost obory je mnohonásobně vyšší.

Stěžovatel se neztotožňuje s názorem krajského soudu, který neshledal důvod k předložení věci Ústavnímu soudu, neboť podobnou otázku již Ústavní soud řešil. Nález, který krajský soud citoval, ovšem na danou věc nedopadá, neboť se týkal otázek výkonu práva myslivosti a vztahu mezi vlastníky pozemku a členy honebních společenstev. Tyto problémy však, dle názoru stěžovatele, neexistují v soukromých oborách, kde honební společenstva nejsou. Obora je dle zákona o myslivosti honitbou, která je řádně oplocena. Nemohou tedy vznikat třetím osobám škody. Stěžovatel trvá na tom, že zvěř v jeho oboře je jeho vlastnictvím od okamžiku, kdy ji řádně zakoupí.

Stěžovatel rovněž napadá rozsudek krajského soudu po formální stránce, kdy v záhlaví rozsudku je označen jako V. M. (ve skutečnosti ovšem jeho křestní jméno zní V.).

Z uvedených důvodů stěžovatel navrhuje, aby zdejší soud rozsudek krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření s kasační stížností nesouhlasí a uvádí, že zvěř je podle § 2 písm. b) zákona o myslivosti obnovitelným přírodním bohatstvím. Toto ustanovení plně vychází z čl. 7 Ústavy. Stěžovatel byl na toto ustanovení již několikrát upozorněn a bylo mu doporučeno, aby daňčí zvěř choval ve farmovém chovu podle zákona č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon). Kdyby daňčí zvěř choval ve farmovém chovu, jednalo by se o chov hospodářského zvířete, které patří jednoznačně chovateli.

V případě stěžovatele je dle žalovaného potíž v tom, že výměra jeho obory je pouze 8 hektarů. Zákon o myslivosti stanovuje v § 17 odst. 7, že minimální výměra honitby se stanoví pro oboru 50 hektarů, pro ostatní honitby 500 hektarů. V případě stěžovatele bylo

využito § 69 odst. 1 zákona o myslivosti, který honitby uznané podle dosavadní předpisů nechal zachovány, a to i tehdy, pokud nesplnily podmínku výměry.

Žalovaný dále ve svém vyjádření obsáhle cituje judikaturu Ústavního soudu, která se týká ústavní dimenze myslivosti. Závěrem navrhuje, aby podaná kasační stížnost byla zamítnuta.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal formální náležitosti kasační stížnosti a konstatoval, že je podána včas, stěžovatel je zastoupen advokátem a jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná. Důvodnost kasační stížnosti pak posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

Zdejší soud předně vážil námitku, že stěžovatel je v záhlaví napadeného rozsudku nesprávně označen jako V., ačkoliv se jmenuje V. Je pravda, že v tomto smyslu krajský soud skutečně pochybil, nicméně tato vada sama o sobě nezakládá důvod pro zrušení jeho rozsudku. V záhlaví napadeného rozsudku je totiž stěžovatel identifikován také prostřednictvím příjmení a adresy. Navíc i z odůvodnění jednoznačně plyne, že se napadený rozsudek týká skutečně stěžovatele, o čemž svědčí již jen to, že proti němu podal stěžovatel kasační stížnost a s odůvodněním rozhodnutí věcně polemizuje. Rozsudek byl tedy vydán v řízení vyvolaném stěžovatelem, který také byl jeho adresátem. A zejména pak Krajský soud v Hradci Králové vydal dne 4. 11. 2008 pod č. j. 30 Ca 100/2008 - 39 opravné usnesení, jímž opravil záhlaví napadeného rozsudku právě v křestním jménu stěžovatele. Tím již byla zjevná nesprávnost v křestním jméně stěžovatele napravena krajským soudem postupem, který předpokládá § 54 odst. 4 s. ř. s.

Dále je třeba říci, že ve věci nemůže být posuzováno rozhodnutí Městského úřadu Hořice ze dne 11. 4. 2003, č. j. ŽP1502/03-JN, jímž byly stanoveny na základě § 3 odst. 2 zákona o myslivosti jakostní třídy, minimální a normované stavy, požadovaný poměr pohlaví, věková skladba zvěře a koeficient očekávané produkce v souladu s vyhláškou č. 491/2002 Sb., o způsobu stanovení minimálních a normovaných stavů zvěře a o zařazování honiteb nebo jejich částí do jakostních tříd. Z uvedené vyhlášky, která je prováděcím právním předpisem k § 3 odst. 4 zákona o myslivosti, vyplývají normované stavy zvěře, které nemohou být uživatelem honitby překročeny. Správní rozhodnutí tedy nemůže jít nad rámec této vyhlášky. Navíc uvedené správní rozhodnutí bylo potvrzeno Krajským úřadem Královéhradeckého kraje ze dne 31. 6. 2003, č. j. 6590/ŽP/2003-So, jakož i rozhodnutím Ministerstva zemědělství ze dne 22. 3. 2004, č. j. 49116/2003-7040. Předmětem soudního přezkumu před krajským soudem tedy bylo až rozhodnutí o udělení pokuty za překročení normovaných stavů zvěře.

V projednávané věci není mezi účastníky řízení sporný skutkový stav, ba naopak zde se stěžovatel i žalovaný zcela shodují. Soud tak má za prokázané, že v oboře, jejímž je stěžovatel uživatelem, bylo napočítáno dne 7. 6. 2007 celkem 33 kusů daňčí zvěře. Protože daňci měli paroží v počátečním stavu vývoje a zvěř byla neklidná, bylo upuštěno od rozlišování pohlaví. Daňčata narozená roku 2007 nebyla vidět pro výšku trávy. Shora uvedeným správním rozhodnutím byl normovaný stav daňčí zvěře stanoven na 8 kusů. Normovaný stav tak byl překročen o 25 kusů zvěře, tedy o 313 %. Stěžovatel navíc

normovaný stav porušil podruhé, v roce 2006 mu již za stejný delikt byla udělena pokuta ve výši 10 000 Kč.

Ve věci dokonce není sporná ani právní kvalifikace, alespoň v rovině tzv. jednoduchého práva. Podle § 3 odst. 2 zákona o myslivosti *držitel honitby a v případě jejího pronájmu nájemce honitby (dále jen "uživatel honitby") je povinen zajišťovat v honitbě chov zvěře v rozmezí mezi minimálním a normovaným stavem zvěře, které jsou určeny v rozhodnutí orgánu státní správy myslivosti o uznání honitby. Minimálním stavem zvěře je stav, při kterém není druh ohrožen na existenci a jeho populační hustota zabezpečuje biologickou reprodukci druhu. Normovaným stavem je nejvýše přípustný jarní stav, který odpovídá kvalitě životního prostředí zvěře a úživnosti honitby; uvádí v rámci jakostní třídy honitby i požadovaný poměr pohlaví a věkovou skladbu zvěře a koeficient očekávané produkce.* Z uvedeného tak plyne, že v dané situaci byla povinnost stanovena v § 3 odst. 2 zákona o myslivosti porušena. Za porušení této povinnosti hrozí uživateli honitby pokuta podle § 64 odst. 3 písm. c), § 64 odst. 4 zákona o myslivosti až 200 000 Kč. Za opakované porušení předmětných ustanovení (což byl případ stěžovatele) může být uložena pokuta podle § 64 odst. 5 zákona o myslivosti zvýšena až na dvojnásobek. Stěžovateli tak byla zcela v souladu s předmětnými ustanoveními zákona o myslivosti uložena pokuta ve výši 20 000 Kč (správní orgán vyšel z toho, že mu již jednou byla uložena pokuta 10 000 Kč a podruhé tak udělil pokutu ve dvojnásobné výši).

Spor mezi stěžovatelem a žalovaným tak tkví až v tom, zda je § 3 odst. 2 zákona o myslivosti (a v návaznosti ustanovení, která za jeho porušení stanovují pokuty) v rozporu s ústavním pořádkem. Za protiústavní považuje stěžovatel i § 2 písm. a) zákona o myslivosti, který zvěř definuje jako obnovitelné přírodní bohatství představované populacemi druhů volně žijících živočichů uvedených v § 2 písm. c) a d) zákona o myslivosti.

Kolizí mysliveckého práva a vlastnického práva se Ústavní soud již zabýval. Stalo se tak v nálezu ze dne 13. 12. 2006, Pl. ÚS 34/03, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek č. 43, nález č. 226, s. 541, vyhlášen jako č. 49/2007 Sb. Ústavní soud vyšel z podstaty a povahy práva myslivosti, v této souvislosti uvedl: *„Právo myslivosti se odvíjí přímo od vlastnického práva ke zvěři, resp. ke zvěři neulovené. Zvěř, která je chápána napříč právními úpravami různě, je zpravidla označována jako res nullius, tedy věc nepatřící nikomu. Tento přístup je podmíněn skutečností, že zvěř se pohybuje volně bez ohledu na hranice pozemků, a nelze ztotožnit vlastnické právo k pozemku, na němž se zvěř pohybuje, s vlastnickým právem ke zvěři. Zvěř tedy nepředstavuje plod pozemku, ale samostatný předmět vlastnického práva. Stát, suverén na svém území, je právě z tohoto důvodu oprávněn regulovat práva ke zvěři.“* K tomu ovšem stěžovatel namítá, že on hospodáří v oboře, která je oplocena, a tedy zvěř nemůže jeho oboru opustit. Zdejší soud ovšem připomíná, že závěry Ústavního soudu neplynuly pouze ze skutečnosti, že se zvěř pohybuje volně a nelze tak ztotožnit vlastnické právo k pozemku s vlastnickým právem ke zvěři. Zásadní argumentace Ústavního soudu totiž směřovala k ochraně zvěře a životního prostředí (čl. 7 Ústavy) a též ochraně myslivosti jako národního kulturního dědictví.

Ústavní soud uvedl (zvýraznění v citaci provedl Nejvyšší správní soud s ohledem na nyní posuzovaný případ), že *„stát stanovuje celou řadu podmínek, resp. omezení, za kterých*

lze právo myslivosti vykonávat. Prvním, nejobecnějším omezením je, že právo myslivosti lze vykonávat jen v honitbě a mohou je vykonávat pouze subjekty, které splňují zákonem stanovené podmínky – nemůže je tedy vykonávat kdokoli a kdekoli. Podstatnější pro posouzení povahy práva myslivosti z hlediska souladu s ústavními garancemi jsou však jiné atributy, jež byly právu myslivosti zákonem propůjčeny. Myslivost není definována jako výrobní činnost či podnikání, ale jako vztah k volně žijící zvěři, jež tvoří součást ekosystému. Právo myslivosti tak nelze rozdělovat na 'komerční' a 'nekomerční' část, jednak proto, že zákon stanoví všechny složky jako integrální součást myslivosti, ale zejména proto, že jde o dvě strany téže mince; jednou je ochrana zvěře a péče o ni a druhou významně omezované právo lovu, jehož prvotním cílem je především regulace stavu zvěře. Zákon o myslivosti implikuje mechanismus, podle něž by výnosy z myslivosti měly přibližně pokrýt náklady, jež vznikají v souvislosti s realizací povinností uložených zákonem. Rovněž pro tento důvod nelze rozdělovat skupiny činností realizovaných v rámci práva myslivosti na ty, jež slouží veřejnému zájmu, a jež mu neslouží. K dosažení svého účelu zákon o myslivosti stanoví celou řadu povinností, v první řadě ty, jež se týkají mysliveckého plánování. Základní zásadou chovu lovné zvěře je zachování rovnováhy výskytu všech druhů zvěře v mezích mezi tzv. stavem minimálním a stavem normovaným (tedy stavem, který odpovídá kvalitě životního prostředí a užitnosti honitby). Ne nepodstatnou okolností je rovněž nově zakotvená odpovědnost za jiný správní delikt, v jejímž rámci lze postihovat uložením pokuty nesplnění či překročení plánu. Realizace myslivecké činnosti podléhá rovněž dozoru na úseku státní správy myslivosti, v rámci jehož výkonu může být uloženo opatření k nápravě zjištěných nedostatků. Výkon práva myslivosti na straně vlastníka představuje zatížení věcným břemenem chůze, jízdy a trpění myslivecké činnosti; stavba mysliveckých zařízení vyžaduje souhlas vlastníka pozemku. Z uvedených premis dle názoru Ústavního soudu plyne, že v podmínkách České republiky jsou myslivost a právo myslivosti společenskými aktivitami aprobovanými státem k ochraně a rozvoji jedné ze složek životního prostředí – zvěře. Zákon o myslivosti nepředstavuje úpravu myslivosti jako zájmové aktivity, ale ve svém základu jako cílevědomé a regulované činnosti k ochraně a rozvoji přírody.“

S ohledem na výše uvedené závěry Ústavní soud dovodil, že ochrana zvěře je legitimním omezením vlastnického práva, které je v souladu čl. 1 Dodatkového protokolu k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod a čl. 11 odst. 3 Listiny základních práv a svobod (*Vlastnictví zavazuje. Nesmí být zneužito na újmou práv druhých anebo v rozporu se zákonem chráněnými obecnými zájmy. Jeho výkon nesmí poškozovat lidské zdraví, přírodu a životní prostředí nad míru stanovenou zákonem.*).

Konečně lze podotknout, že podle § 69 odst. 1 zákona o myslivosti platí, že honitby a obory uznané podle dosavadních předpisů zůstávají zachovány; to platí i pro obory o výměře nižší než 50 ha a samostatné bažantnice uznané podle dosavadních předpisů, které se stávají honitbami podle tohoto zákona, i když nedosahují výměry 500 ha. Pokud honitba nebo obora uznaná podle dosavadních předpisů dosahuje zákonné výměry podle tohoto zákona, ale nesplňuje ostatní požadavky na tvorbu honitby, je osoba, které byla honitba uznána podle dosavadních předpisů, povinna podat do 31. prosince 2002 orgánu státní správy myslivosti návrh na uvedení honitby do souladu s tímto zákonem, jinak honitba zaniká k 31. březnu 2003. Stěžovatel tedy využil tohoto ustanovení, aby jeho obora, ač zabírá pouze 8 hektarů, byla i nadále oborou v zákonném slova smyslu. Tím si ovšem zcela sám dobrovolně zvolil, jakému právnímu režimu se bude jeho počínání podrobovat. Stěžovatel mohl volit, jak upozorňuje žalovaný, farmový chov podle veterinárního zákona. Pak by daňčí zvěř patřila

zcela jistě jemu a nebylo by třeba dodržovat normované stavy podle zákona o myslivosti. Stěžovatel ovšem trvá na tom, aby jeho obora byla podrobena režimu podle zákona o myslivosti. Pak je ovšem třeba dodat, že toto rozhodnutí musí nést se všemi důsledky, které z toho vyplývají.

V daném případě tedy nebyly naplněny namítané kasační důvody a zdejší soud neshledal ani důvody, pro které by měl rozhodnutí zrušit pro pochybení, k nimž by měl přihlížet mimo uplatněné námitky podle § 109 odst. 3 s. ř. s. Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl (§ 110 odst. 1 s. ř. s.).

Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a úspěšnému žalovanému náklady řízení nevznikly. Proto soud rozhodl, že se žalovanému právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 10. dubna 2009

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu